

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

TELEFON 1114

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

Les campanes de Pasqua i la resurrecció d'Europa

El Sant Pare ha enviat la benedicció apostòlica a la Conferència de Gènova, en una formosa carta endreçada al Sr. Arquebisbe de la ciutat lligúrica en començar les seves tasques la dita Conferència.

Hi son representats quaranta Estats en aquesta reunió, la més gran dels temps moderns. No cal dir que els programes i les llistes de temes hi son a desdir, segons els interessos de cada poble. Els caps més equilibrats de la diplomàcia europea i dels governs del vell Continent han començat la lluita per l'èxit de la tasca a ells encomanada.

Tot el món té fixada la mirada en aquella bella ciutat italiana, i tots els diaris ens donen els més petits detalls de les converses dels diplomàtics, de les discussions, de les actituds, de les reserves, de les desil·lusions i fins de l'instal·lació material a Rapzello, a Santa Marguerida...

Trigarem, potser, una mica a conèixer el resultat de l'obra de Gènova. Es tan gran i de tanta complicació el que allí es discuteix, que no es pot abraçar d'un cop d'ull.

El que si, però, podem assegurar amb fermesa és que l'èxit de la tasca va implícit en l'esperit de generositat dels qui porten a cap la mateixa; que si els interessos generals del món no predominen per damunt els interessos de cada poble, nul·la serà l'obra; que si l'egoisme nacional no va subordinat a la visió d'aquesta pobra humanitat que plora i sofreix, poca cosa podem esperar de Gènova.

L'esperit de caritat informant-ho tot: heu's aquí el remei!

Solament així pot renàixer aquella concòrdia tan desitjada per a que després de vuit anys de dolors i de ruïnes s'empregui el camí lluminós del treball, del progrés i de la civilització, com diu bellament el Papa.

Els catòlics tenim una missió concreta al volt de la Conferència: pregar a Déu per l'èxit de la mateixa segons el desig de la Santa Seu.

Unicament així podem esperar que les campanes de glòria de la Resurrecció toquin també per la resurrecció d'aquesta pobra Europa, desangnada, plorosa, famèlica...

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

La tendència esquerrana del Govern Sánchez Guerra-Bergamin, ja no sap disimular-la ningú dels seus.

A la Instrucció Pública, que es el Ministeri on més afecten les corrents sectàries augmenten en poder i eficàcia. Montejo, el nou Ministre, ha donat garanties de que no seguirà les petjades d'En Silió, que no era cap Moyano... Els partits esquerrans premien aquest lamentable retrocés dels idonis imperants amb ajudes i complacències ben paleses.

Alguns elements conservadors de la vella escola estan alarmats. En Canals s'ha declarat independent. Ja no volém parlar de l'indignació dels elements d'ordre (a causa del restabliment de les "garanties"), i dels que porten sobre ses espatlles el pes de la producció industrial, gravement compromesa a mans del flamant Ministre de Finances, poc preparat, evidentment, per a un càrrec en que està avui dia vinculada la vida nacional.

El discurs d'En Cambó defensant l'Aranzel, obra d'un gran home de Estat, deixà aplanats als seus propugnadors, mes no per això lliurarà al país productur dels perills de la nova política. El que es diu partit conservador renúncia a ses tradicions proteccionistes i es llança pels averanys d'un oportunisme perillósissim; com renúncia també al seu sentit modert per a poder fer el joc als partits d'esquerra per tal d'aconseguir d'ells l'alternativa en el joc, — tan desacreditat, per cert, — del torn que's vol restablir. Guerra i Alhucemas (que son dos noms ben tràgics), volen ésser els amos de la política espanyola. Maura i Romanones, son els desbancats, per ara...

El programa que després de molt menjar i beure han conjuminat els esquerrans, exposat en un aparatós discurs pel Marqués de Alhucemas davant de tots els conjurats per assaltar el poder ara que En Cambó va proveir bé el Tresor Públic, es la enéssima edició dels Programes lliberals.

Una nota hi falta, que és el gran mòvil polític d'En Melquíades Alvarez, l'intellectual dels conjurats: la secularització dels cementiris. D'això ja no s'enrecorden.

En Romanones, que té "mala pata" per a fer

programes, però bona ma per a escriure notes, ben descansat i dormit des de que imposà el restabliment de les garanties i tornen a espetegar les Stars a Barcelona, Bilbao i altres indrets, ha rebut aquest desaire dels seus ex-amics amb una rialleta de conill queels té espaordits, publiquen a ensembls quatre notes "a los liberales" que tenen molta malícia.

El cas és que En Garcia Prieto ja li estén els braços i el convida a les bodes polítiques que s'estan preparant esplèndidament. Però en Rodri a les noces, sinó de promés...

ESPANYA ENFORA

Tenim tema per llarga estona: Génova.

El dilluns va inaugurar-se la Conferència. El discretíssim discurs del president italià, Facta, fou la pauta de la magna Assemblea. A ella no hi ha vencedors ni vençuts: tots els representants de les 40 nacionalitats allí congregades estan en peu d'igualtat, però... els acords de la Conferència de Cannes, pròleg obligat d'aqueixa són no solsament vigents, sinó que pel sol fet de comparèixer les nacions a Génova s'en fan solidàries. I aquells acords consagren el *statu quo* d'Europa, que és lo que priva, a *radice*, la seva reconstitució econòmica i moral.

Quí, per tant, enganya a quí en aquesta Conferència?

Lloyd George ha dit en el seu discurs que, si fracassa, s'apoderarà del mon un sentiment de profunda desesperança.

Els discursos dels representats de França, Alemanya i Rússia no es presten a fer bons auguris, encara que molt suaus i diplomàtics en sa forma. Tots tres posen fermes els peus per a defensar a ultransa sos peculiars interessos.

Una nota nobilíssima i esperançadora hi ha emperò, al voltant de la Conferència de Génova: la veu de l'Església demanant al Cel llums i virtuts per a que Europa i el mon en surtin de Génova agermanats i renovellats cristianament. Així sigui!

Alegria de la Pasqua

L'alegria de la Resurrecció és la més forta que pugui haver-hi, perquè arrenca del dolor i de la mort. Aquesta Pasqua hauria d'ésser la festa dels poetes, perquè ells també, de la passió llur, en treuen el cant gloriós. Sense passió, no hi ha cant fort; ni sense cant, passió ben redimida. El cant ha d'ésser la passió mateixa transfigurada. Com Jesús, que ressuscità amb les llagues encara fresques de la Passió, però que s'havien tornat ja alegres en son cós glorificat.

"Ressucitaré amb el cos, es llegeix en l'Església en tal dia; mes, se sembla el cos animal i ressucitarà el cos espiritual". Així ha d'ésser el cant per la passió del poeta; no la passió mateixa amb el seu enterboliment i les seves impureses i el plorar i jemegar, sinó com la resurrecció gloriosa que ensenya encara fresques les senyals del martiri, però ja sense dolor i en pau. Així hauria d'ésser el cant; així hauria d'ésser l'art, i així la Pasqua de Resurrecció, la festa dels artistes i dels poetes.

Però encara hi ha més alegries en aquesta festa. Hi ha la de trobar-se la llei antiga amb la llei nova, fonent-se en una sola llei tota lluminosa. Així la Pasqua hauria d'ésser també la festa dels que fan lleis. L'anyell de l'antiga Pasqua jueva s'ha tornat l'anyell de Déu que treu els pecats del mon. Jesús, que vingué a donar a la llei un sentit nou, complí la forma antiga menjant la Pasqua amb els seus deixebles, i justament en la mateixa Cena del culte antic, institueix el sagrament nou, la Eucaristia, que és el sagrament dels sagraments.

L'anyell de la Pasqua jueva ha restat entre nosaltres; transfigurat, això sí, però sempre en forma de anyell.

Es formós quan entren a ciutat els remats tan pacífics allí, al Divendres Sant, cap a la tarda, portant-vos un sentiment de les muntanyes llunyanes i dels prats solitaris on peixien i de la vida encantada dels pastors. Ai! quina alegria de veure entrar a casa l'anyell voltat dels infants, embogits per la presència d'aquell animaló selvatge i pel rústec baf de la llana! El pobre anyell, a casa nostra hi ve també per ésser-hi una víctima com ho era en la casa dels jueus; però de quina altra manera hi es mirat! En l'expressió d'enterniment, gairebé humà, del seu rostre i en tota la mansuetut del seu cós, sembla que s'hi senten també l'encontre i l'abraçada de les dues lleis.

"El Senyor vos entrà en la terra que raja llet i mel; perquè la llei del Senyor estigui sempre en la nostra boca". Veieu que dolça que s'ha tornat la llei? És el confós ideal de llei que sempre te el poble: la llei d'una terra que raji llet i mel. Ai! aquest paradís terrenal que els homes no es poden treure del cap i que el seu resplendor es en el cel de totes les festes humanes. Què serà això? Una memòria, una esperança? Una o altra, o potser totes dues en una; que profundament solcades en la nostra naturalesa! quin daler més alt! "Aquest és el dia que feu el Senyor; alegrem-nos-hi". És el dia que feu el Senyor...

Es dir, que el mon torna a ésser tal com va sortir de les mans de Déu. Sempre es remou aquesta visió del primer dia del mon: es una eterna visió de primavera que hi ha al bell fons de l'ànima humana.

I heu's aquí que ressurt en els aires del dia de la Resurrecció del Redemptor, que és també el dia primer de la primavera. No hi fa res que la primavera hagi entrat temps ha: sols la divina commeració li dona tot el sentit. Per la Pasqua, ens adonem de que és primavera, i per primera vegada la cantem dignament. Abans de la nit de Pasqua n'hi ha hagut segurament d'altres clares i estrellades, i més de una cançó s'hi sentí, d'algú que cantà d'esma, com el rossinyol, perquè entrava el bon temps. Però els de la nit de Pasqua són uns altres cants: tenen més sentit, són més humans; sembla que els homes ho saben millor que canten, així com els ocells ni ho saben, i les altres nits els homes cantaven com els ocells.

Els ocells no en tenen de festes: la festa és una cosa essencialment humana, és un acte de consciència. Així és que encara que faci molts dies que veiem fondre's les neus, i córrer lliurement les aigües desglaçades, i sentim la carícia dels oreigs, i ens adonem de que els arbres es vesteixen d'una verdor nova i que s'obren algunes flors, i trobem que tota la terra fa un aroma, tot això ho sentim no més com la terra mateixa i les flors i els ocells: no és encara un sentiment ben humà. Vénen els dies de la Passió i ja tot comença a pendre-us un significat. A la tarda del Dijous sant i al matí del Divendres, comencem a mirar la verdor tendre dels camps i la llum del cel d'un altra manera: hi ha, llavors, en totes les coses, una sagrada espera...

Idees i fets

Un programa lliberal reaccionari!

El Sr. Marquès d'Alhucemas, d'acord amb els Srs. Alba i Alvarez, ha pronunciat un discurs en el que s'hi dibuixa un programa de govern que, per lo vist, adoptaran els liberals dels agrupaments dels polítics esmentats.

Ha sortit el Sr. Garcia Prieto d'aquella grisor en ell tan habitual, que ve a ésser la seva característica en política?

No; evidentment. Un discurs més, podem dir. Si bé hem d'agrair al Sr. Marquès d'Alhucemas el comediment en la paraula, la manca d'agressivitat en els conceptes i fins una gran discreció en tot.

Nosaltres, però, catòlics, hauríem anat més lluny que el Sr. Garcia Prieto; nosaltres, catòlics, hauríem parlat de coses més noves, i fins ens hauríem arriscat a conjuminar un programa més avançat que el d'aquests liberals secularment atascats en una ideologia de Constitució de Càdix.

I així, per exemple, al tractar de la reforma constitucional no ens hauríem oblidat de parlar de la representació proporcional ni del sufragi corporatiu, essencials avui en tot poble modern, fruit de totes les escoles sociològiques del segle passat, positivistes i catòliques; i més important a Espanya que en lloc, ja que aquí són l'únic remei per aminorar els efectes del desastre caciquisme polític.

Així també, al dissenyar sobre la reconstitució nacional, no hauríem deixat de banda el discurs sobre la necessària (de necessitat absoluta) reorganització dels Municipis, amb la distinció corresponent de Municipis rurals, de viles i amb el govern propi de les ciutats; ni hauríem deixat al tinter la qüestió de la delimitació d'hisendes. Tampoc el problema de l'hisenda pública ens hauria merescut sols aquelles paraules vagues i genèriques de que "precisa un canvi de sistema tributari" (pot ser amb el tradicional augment d'unes dècimes, Sr. Marquès?); sino que hauríem parlat de les reformes necessàries en els òrgans recaudatoris, de les fonts noves

de tributació, del cadastre i del registre fiscal del rendiment possible de certes propietats que avui no rendeixen el que deuriem per manca d'organització, etc.

I encara hauríem dit moltes més coses al plantejar els remeis immediats del problema social, ja que el Marquès no va parlar de les noves corrents en el mar de l'organització de l'indústria, ni de la possible convivència de distints sindicats, ni del contracte de treball, etc.

I així mateix van quedar en el cistell les reformes absolutament necessàries en l'administració de justícia (el primer que feren els portorriquenys al separar-se d'Espanya fou abolir la llei d'Enjudiciament Civil i la de Procediment Criminal); i la qüestió de descentralització administrativa; i tota mena de problemes econòmics com els tractats de comerç, l'arancel en relació amb aquest; i tot quan a l'agricultura es refereix; i tot quan, en concret, diu relació a nostres interessos internacionals; i les reformes pedagògiques limitades fins ara a la creació d'escoles, però no de mestres; etc., etc.

El nou programa lliberal no té cap novetat; pels nostres cabdills liberals els temps han transcorregut inútilment, i de la post-guerra n'han deduit escassos ensenyaments; i menys encara (i això és bon xic més trist) s'han capficat per arribar a conèixer una mica la realitat nacional.

I pensar que aquest discurs-programa ha sigut qualificat pel Sr. Alba de "perfecto!"

Potser si que es perfecte en el sentit de no rompre les tradicions dels nostres liberals.

Menys mal que, com a programa, sabem que no passarà d'aital; com tots els programes dels nostres liberals!

J. M. GICH

Dir poble és per mí com si diguéssim la solera social, el terror espiritual humà en el que tots tenim les rels, aixecant-nos cadascú més o menys, com plantes, amb una o altra formació, i amb les virtuts i vicis que l'etzar de la germinació ha infós en cada naturalesa. En aquesta crosta espiritual està tot el passat i tot l'esdevenir de la humanitat: tot surt d'aquest terrer i tot hi torna per refer, en sa virtut germinadora, la força de la vida o per transformar-hi!

JOAN MARAGALL
(Elogi del poble.)

La sang dels màrtirs

Les tenebres de la nit començaven a davallar a la terra. Les muntanyes prenién un to moradenc i el bosc s'adormia lentament, esperant el triomf de la llum. En els aires vibrava el so melangiós d'una campana.

En aquella hora, un frare molt jove, acostuma passejar pels camins solitaris del bosc. Un dia vegé que s'atansava vers ell un jove. Que Déu vos guardi, digué el frare. El jove en sentir aquella veu s'aturà i li va dir: Amic que no em coneixes? Oh sí, exclamà el P. Josep, allargant-li la ma. Els dos amics varen tenir una gran alegria d'haver-se trobat.

—Mai hauria cregut trobar-te en aquestes solietats— digué el frare.

—I jo mai hauria cregut que abandonessis el mon. Feia ja alguns anys que vivia allunyat de la meua terra, i no creia que en tornar a la pàtria et trobes convertit en frare.

—Per què t'estranya que hagi abandonat el mon! Ja saps que el meu esperit ha estat sempre profundament religiós. Vaig acabar els estudis i en posar-me en contacte amb el mon, vaig comprendre de seguida que la meua vida seria un suplici. Jo no he estat mai home de negocis i els meus sentiments m'allunyaven dels camins que segueixen els mundans. A la vida no triomfen sempre els intel·ligents i els bons, sinó els que tenen més audàcia. Moltes vegades veiem un home que s'ha enlairat molt, i no són els propis mèrits els que l'han encimbellat, sinó les passions i els egoïsmes. Quan un home no pot arribar al cim de la glòria volat, hi arriba arrossegant-se. Quan pel camí es troba un adversari que ens fa nosa, considerem bones totes les armes per a combatre'l. Si ets pur, encara que tinguis molt talent, els homes l'arreconaran. Que volies doncs, que fes jo al mon! No he tingut mai ambicions. El meu desig ha estat sempre fer bones obres i estimar Déu. Les coses del mon no m'interessen. Tot això que el mon en diu glòria i honors me's indiferent.

—Doncs jo he sabut fer-me un prestigi: soc advocat. Llàstima que un jove de talent com tú hagi renunciat al mon.

—No creus tú que quan Déu ens crida no hem de desoir la seva veu! No tots els homes servim per a complir una mateixa missió. Jo no vull dir pas que tots els homes hagin de fer-se religiosos, no; és necessari que al mon hi hagi advocats, metges, homes de negoci i obrers, que es captenguin de la vida material i del progrés dels pobles. Però un home que senti vocació per

ésser religiós, no ha de deixar de ser-ne per l'atracció de les coses del mon. Jo hauria estat un mal negociant, i un home negociant seria un mal religiós. Dissortat de l'home que li feu seguir un camí contrari als desigs del seu esperit.

Els dos amics varen anar conversant fins a arribar al convent. Els estels brillaven enllà de l'infinit i darrera la muntanya s'alçava majestuosa la lluna plena. Els dos amics varen entretenir-se fortament les mans. Dringà una campaneta i s'obri la porta del convent. L'amic s'allunyà i en els camins solitaris regnà un gran silenci.

El P. Josep, trobava massa plàcida i tranquil·la aquella vida. La gent d'aquest poble, pensava no té grans virtuts, però tampoc té grans viciis. El meu desig seria predicar en terra d'infidelitat. Quants homes hi ha que no estimen a Déu, però què no el coneixen! Dintre de poc haurien de sortir dos Pares cap a les missions d'Amèrica i feu conèixer els seus desigs d'evangelitzar aquelles terres. Li fou donat el permís i amb una gran alegria abandonà el convent. Quan es trobà entre mar i cel, va sentir un goig inefrable. A la tarda quan el sol es sumergia dins de les aigües, i el cel esdevenia pàlid i transparent com un cristall, el Pare Josep esguardava el mar i deia: ja ha mor un altra dia. Aviat arribarem a aquells pobles que no coneixen Déu. Al cap de pocs dies arribaren al nou continent.

El P. Josep i el P. Joan, foren destinats a predicar l'evangelí a unes tribus establertes en una gran boscuria. Feia pocs anys que aquelles tribus inhospitalàries havien martiritzat dos missioners. El P. Josep, era molt afable i tenia uns ulls tan clars i un somriure tan dolç a flor de llavi, que exercia una gran atracció.

Encara no feia un any que convivia amb aquella pobre gent, que tenia molts adeptes. Els mes pobres i humils, sentien per ell una gran admiració. Els mes influents, no veien amb bons ulls que el P. Josep tingués tanta simpatia car temien perdre la seva influència.

A la tarda els dos missioners passejaven per aquelles boscuries immenses. Ja ho veïen, el P. Josep, quins avenços fan aquesta gent. Tants joves que no fan res de profit i que no pensen sinó en els plaers del mon, quan bé podrien fer si vinguessin a aquestes terres a predicar les veritats eternes. És que temen morir? No sabeu que morir per Jesucrist es viure eternament?

A la nit, quan es retirava a la seva cambra sentia la nostalgia de la pàtria. Aclucava els ulls i veia les muntanyes bellament ondulades.

la seva terra, els camps plens de verdor i de serenitat i les platges amarades de llum. Veia el convent, en mig dels camps, i li semblava sentir la vibració de les seves campanes. La porta de la petita església, s'obria, i la gent del poble hi penetrava amb una gran humilitat. Veia aquelles dues velletes, que cada matí seien al primer banc i aquell home vellet que estussejava tan fort. Oh! Déu meu, exclamava, no me'n peneixo d'evocar totes aquestes coses, car d'aquesta manera el meu sacrifici es mes dolorós. Em trobo lluny de la meua pàtria, per amor vostre. El meu esperit es daleix per predicar l'Evangeli. Si calgués viure dins d'una cova fosca, sense aire i sense llum, jo, Déu meu, hi sojornaria. Doneu-me forces perquè pugui fer-vos estimar. Ompliu, Senyor, de llum la meua ànima i de pau el mes hor.

Escolli uns quants homes adeptes i construí una petita capella. La seva alegria fou immensa quan la veure construïda. El seu prestigi anava fent-se més gran.

Un dels homes de més influència de les tribus, va creure que havia arribat el moment de fer desaparèixer el P. Josep. Aquest home em va prenent la gent i això no em convé.

Esperà que arribés la nit. El P. Josep, com de costum, es retirà a la seva cabana. Quan tothom dormia aquell home envejós, arrossegant-se com una serp, arribà fins la cabana. En posar-hi els peus, va veure una gran resplandor i fugí espavorit. Encara no havia arribat l'hora del P. Josep. Calia que visqués per a que anés desvetllant les ànimes.

L'home envejós, no havent pogut occir el P. Josep, llança al seu damunt les calumnies més baixes. Els dolents i els ambiciosos, es posaren al seu costat i els purs defensaren al P. Josep. Aquest, en comptes d'espavorir-se, es sentia arborat d'un amor immens. Parlava de Jesús, amb paraules càlides i vehements.

Aquells homes de costums salvatges, anaven espiritualitzant-se i s'estimaven els uns als altres. Però el P. Josep, no es captenia sinó de la salvació de les ànimes i de les coses espirituals, i els envejosos anaven corrompent la gent oferint coses materials. Els amics del P. Josep anaven minvant. L'home s'inclina més fàcilment per les coses que afalaguen els seus instints.

Únicament restaren fidels els més purs. El P. Josep, en veure que perdia els amics, va tenir una gran desil·lusió, però no es va desencoratjar.

L'home envejós va voler culminar la seva obra de destrucció. Un matí s'amagà a la capella. Celebrava el P. Josep. En el moment de l'elevació,

quan mostrava als fidels la blancor immaculada del Pa de Vida, l'home envejós donà un cop de coltell al P. Josep, i aquest caigué ensangonat a terra. L'Hostia restà sospesa en l'aire i s'envolà cel amunt. La capella va omplir-se de claror, com si haguessin caigut del cel un grapat d'estrelles. L'home envejós fugí espantat del crim que havia comès, i els fidels el perseguiren. La nova s'escampà ràpidament. La sang del P. Josep, desvetllà de nou tots els esperits. Els cors bategaven intensament. Mai s'havien sentit tan cristians com ara. Al cap de pocs dies varen trobar el cadàver de l'home envejós, trossejat pels corbs.

El P. Joan donà sepultura al cos del P. Josep. En ésser soterrat van sentir-se uns cants molt dolços i la terra s'omplí de resplandors.

Passaren uns dies, i la gent no cabia a la capella. En aquell mateix lloc fou construït un gran temple, el qual és indestructible perquè té per fonament la sang d'un màrtir.

Un dia visità el convent l'amic del Pare Josep, i li digueren que havia estat destinat a les missions i que havia mort màrtir.

Malaguanyat home, exclamà l'amic. Hauria pogut obtenir nom i fama i ha mort inconegut.

Si el fi de l'home, respongué un Pare, fos viure a la terra i no hi hagués altra vida que aquesta, certament que el P. Josep hauria fet un mal negoci. Ara ell porta al front la corona dels màrtirs, i aquesta corona no sabem sinó teixir-la els que estimem a Déu sobre totes les coses.

CIVERA

ROMIATGE

L'Orfeó Montserrat del Centre Moral Instructiu de Gràcia, ha organitzat un Romiatge a la muntanya santa de Montserrat, per al dia 22 d'abril amb motiu de les festivitats de Sant Jordi i de Ntra. Sra. de Montserrat.

El dia de Sant Jordi, es celebrarà una festa interessantíssima als claustres del Monestir, en la que hi pendrà part entre altres oradors, el nostre estimat company de redacció R. Rucabado.

Han estat invitades als dits actes les nostres autoritats populars.

La inscripció pot fer-se a l'estatge del Centre Moral Instructiu de Gràcia (Ros d'Olanda, 71 9) de 8 a 9 del vespre.

El preu del billet d'anada i tornada es de ro pessetes.

En fer l'inscripció es donarà el detall de les celdes disponibles i l'import de l'almoïna.

Els nous crims socials

L'imprevisió, norma de govern

S'ha aixecat la suspensió de garanties, i novament la nostra ciutat ha sigut tacada de sang, quasi bé a diari des d'aquell esdeveniment. Han tornat les lluites entre elements de ambdós Sindicats, lliure i únic, i altra vegada els procediments son els mateixos que tots els homes sensats havien repetidament damnat.

Encara més: els homes la història dels quals fou interrompuda per l'ombra de la presó, l'han relligada ara, i tot son reunions, juntes i assemblees per a reconstituir organitzacions que un dia es tacaren amb la sang de germans i per a cercar el medi de tornar a les coses velles i donar nova vida a les associacions que delinquiren.

¿És aquest el resultat que ens ha portat la represió legal, la suspensió de les garanties constitucionals durant tres anys, l'acció governativa enèrgica i decidida?

La gent ha sortit de la presó, i ha reprès la tasca, com si res hagués passat; la gent trobà un dia disoltes les seves associacions, i aquesta mateixa gent es prepara a bastirles novament i potser amb més virior; la gent fou separada de la societat pel fet d'acudir a procediments extralegals, i un cop reintegrada al conjunt social, es decideix quasi bé sense meditació previa a tornar als camins vells i criminosos. ¿De què ens ha servit, doncs, aquella represió forta, aquells empresonaments, aquell disordre associacions, aquest període heroic, d'un heroisme macàbric, que semblava definitiu per endegar les coses per nous camins, en sentir de molts esperits simples en excès?

Era molt lògic esperar que després de la represió i aprofitant el període de relativa pau i tranquil·litat de la mateixa, els governs haurien fressat noves vies per les quals poguessin marxar els qui en l'estat anterior de coses es trobaven mal avinguts.

Era molt natural el creure que el temps de calma seria aprofitat per les Corts per aprovar una llei de sindicació professional que distingís i separés d'una vegada per sempre l'actuació obrera honrada de l'actuació anàrquica i destructora; o al menys, per a reformar la llei d'associacions general en el sentit quina necessitat tant han posat de manifest els fets dels darrers anys.

Era absolutament de raó i ho aconsellava el senzill instint de conservació de la societat que si un estat de dret era inadequat a noves corrents, amb tots els perills que sempre comporta tota innovació social, vingués un nou estat de dret per a corregir els defectes d'aquell.

Però... no ha estat així. I la conseqüència la trobarém molt aviat; l'estem ja endevinant.

Nosaltres no creiem que les garanties poguessin seguir indefinidament sospeses. Es tracta d'un remei de caracter extraordinari i que extraordinàriament s'ha d'aplicar. Els remeis extraordinaris, esdevinguts ordinaris es gasten i perden tota la seva eficàcia. La normalitat constitucional havia, doncs, de tornar més tard o més aviat. Però no havia de tornar sense haver aprofitat aquest període extraordinari per a modificar les condicions ordinàries a fi de que quan la suspensió de garanties fos aixecada, les aigües es poguessin endegar pels camins d'una normalitat suficient per a contenir-les.

No sentim nosaltres, doncs, l'haver tornat a la normalitat. El que sentim es que aquesta normalitat sigui insuficient per contenir la realitat actual.

Sempre, sempre el mateix en aquest país; l'imprevisió com a norma de govern!

FRIVOLITAT

- Moren molts soldats i són nombrosos els ferits. No li sembla que hauriem de fer alguna cosa?
- Precisament ara en parlàvem. No sabem si organitzar un partit de tennis o bé un concert benèfic.

L'antiga associació catòlica - agrària en funció

II

Asseguts a terra de la feixa al voltant de geres, porrons, plates i cassoles hi havia tota una colla de pagesos fent beguda. Aquesta com s'és dit els hi havia fet portar l'amo com a ric present a fi de contribuir a la lloable obra de misericòrdia que estaven fent treballant les terres que menava el pobre masover malalt.

Al mig de la rotllana i posades damunt d'un toballó blanc com la neu i net com una patena, hi havia sengles llesques d'un suculent pa morenc, un grós porró de vi verd i una gran plata tan plena d'oli que no sé si anomenar-la un amanit de ceba i olives amb oli, o d'oli amb ceba i olives.

Amb una gana que per suggestió podria produir més efecte als desganats que el més excellent *vermouth* tothom anava menjant tantost els cistells s'anaven desembrassant.

Amb unànim i alegre rialla fou celebrada l'aparició, al mig del rotllo, d'una enorme truita feta d'ous i farina que, constituïa el segon plat de l'apat, en veure-la exclamaren tots a chor:

—Quina truitada! ni cap roda de carreta!

I al treure la llonganissa, pomes, nous i tabac tot en abundància començaren els comentaris.

—Vaja, ja et dic jo que *tenas* un amo que val totes les pessetes, se veu ben bé que no és pas gota ganyó.

—Ai no, gracies a Déu, el que voldria ell és que ens poguessim guanyar tots bé la vida — contestà el masover malalt.

—Bé prou que que se li veu, es coneix que té un bon cor — afegí un altre dels de la colla.

—Si li té? — replicà el masover — i no pas poc, jo crec que si fós ric com d'altres n'hi ha, poca deixaria patir ningú que estés al seu costat.

—Es un bon home a carta cabal, per a anar bé gent d'aquesta mena no haurien de morir mai — digué un altre.

—Ja ho podeu ben dir, és el que jo demano sempre a Déu Nostre Senyor, que me'l conservi per molts anys perquè jo la veritat no m'en puc pas queixar de res vivent, jo no en puc pas dir res més que bé — tornà el masover.

—No ho pot pas dir tothom així — exclamaren tres o quatre a l'hora.

Ja el tenim aquí — cridà amb accent de joia el masover.

Si haguessiu sigut allí i haguessiu presenciat la rebuda afectuosa que aquella bona gent feren a l'amo en arribar a la treballada en agraïment d'aquell gest de generositat us haurien convençut de la veritat d'aquell adagi que diu que *per més l'avar que el generós*, perquè no eren les mans les que aplaudien, que els nostres pagesos encara no en saben d'aplaudir així, eren els cors els que bategaven d'emoció, els ulls els que llamejaven d'alegria, i una prova d'amor i gratitud així dona més satisfacció que tots els plaers mundans.

—Vaja, Sr. Jaumet, ara vostè i jo. Podrà dir que el convido de lo seu, que per cert n'ha fet un grà massa, però, de què puc convidar-lo jo pobre de mi? — deia el masover bo i empenyent l'amo cap allí on sos companys havien acabat de fer beguda.

I bo i acostant-se cap allí on l'empenyia el masover contestava l'amo:

—Tu dius que n'he fet un grà massa i jo trobo que n'he fet un grà poc perquè a mi el que m'hauria agradat hauria sigut demés d'això poder venir a ajudar-vos a la feina, però noi ja ho saps en manquen les forces, encara que en sobri la bona voluntat. M'agraden tant actes d'amor i germanor com aquest que el cor se'n hi va encara que un no vulgui i amb això no fem més que allò que ens mana Jesucrist d'estimar-nos els uns als altres.

—Ja ho pot ben dir-ho Sr. Jaumet — replicà el masover amb tò carinyós.

I tot articlejant d'aquesta faisó s'assegueren ambdós a terra a l'entorn de la beguda.

El masover serví una llesca de pa a l'amo i traient-se quiscun una agulla de la solapa del gec començaren a menjar l'amanit, enfilant amb l'agulla les clofolles de ceba i les olives.

Qualsevol que els hagués vist en aquesta actitud més aviat s'hauria cregut que es tractava de dos germans que no pas d'amo i masover, tal era la franca cordialitat que entre ells regnava.

Acabat de berenar ho i fent el cigarret l'amo digué al masover:

—I doncs, Nofre, bé et deus trobar més animat ara tinguent la sembra feta.

—Oh, ja ho crec, però si haig d'esser-li franc encara tinc un corc que em rossega i que no em deixa viure tranquil — contestà el masover.

—I bé, es pot saber quin és aquest corc? — li preguntà l'amo amb interès.

En Nofre, de primer anduvi arronsà les espalles com qui no gosa explicar-se i després més revengut exclamà amb decisió:

—Bé li diré prou: la por de no poguer-li pagar l'arrendament al caure.

—I això és lo que et fa sofrir? Tant mateix ets ben tarambana, ¿no t'he dit cent i una vegada que de l'arrendament no t'en recordessis que amb lo que havies de pensar era amb la teva salut? doncs ara t'ho repeteixo per a veure si t'ho podré ben engargallar i treure't del magí aquesta caboria — digué l'amo amb accent de sinceritat i convicció.

El masover quedà tot commogut, anava a pronunciar qualche paraula d'agraïment, però la llengua se li trabà i restà concirós però content com si li haguessin tret un gran pès de sobre.

LLUIS TORRAS I NATO

Olot.

RÚSSIA

La Direcció i els Consells de fàbrica

Els Soviets hagueren de reconèixer ben tard la manca d'eficàcia de la Direcció pel sistema de Consells. "Hem vençut en els fronts militars perquè teníem comanament unitari digué Lenine (en el IX Congrés dels Soviets, abril 1919). També hem d'instituir una direcció única en la vida industrial, deixant la colectiva. Temporalment anirem contra el poder dels obrers, pendrem directors especialistes, esperant l'hora que poguem pendrels en el si del proletariat". Aquests mots suscitarren oposició, però per imposició de les coses fóren acceptats en definitiva. Unicament al costat de cada director s'hi posa un controlleur comunista de tota confiança que va abstenint-se d'intervenir per res en lo tècnic, organitza un espionatge dins l'oficina i impideix que hi penetrin obrers contrarrevolucionaris. El tribunal revolucionari ha castigat les protestes obreres contra els directors tècnics, basant-se en que si la dictadura proletària ha posat al front de la fàbrica un especialista cap obrer té de protestar-ne. Això ha estat el cop de gràcia per als Concèlls d'obers dintre de cada fàbrica. Ja no intervenen en la marxa de l'indústria, s'ocupen vagament de disciplina i d'instrucció, de millorar el rendiment, l'higiene, en un mot la seva actuació és nula.

CAP A LA VELLA POLÍTICA

El deure dels ciutadans

Per la premsa diària estarà el llegidor assabentat de que el nou ministeri ha bandejat moltes de les bones coses que es proposava realitzar l'anterior ministeri.

El sanejament de les duanes, el establiment de la disciplina en els principals centres burocràtics, l'austeritat en les despeses, l'extirpació del nepotisme, la defensa de l'ordre públic, la llibertat del treball, la reconstitució de l'Hisenda pública, la formació d'un ben pensat aranzel, el desenrotlló de la riquesa nacional, la reconstitució de la marina i de l'exèrcit, el posar a ratlla a tots els explotadors d'Espanya interns i externs; tot això que estaven camí de donar prompte fruits fecunds, tot això ha desaparegut en breus dies per l'empenta de la vella política, triomfadora amb la vinguda del ministeri idoni, que si bé de moment es va proclamar continuador de la política del ministeri Maura-Cambó i es va fer ajudar de dos dels seus representants, en el nou ministeri, per tal d'esvaïr l'indignació que en el país provocà l'insòlita caiguda de l'únic govern que sabia governar i governava, tan tost es veié Sánchez Guerra les orelles i se sentí afalagat pels homes caducs dels vells partits esquerrans, tirà el lastre de la bona política per tal de restablir la de "Ancha Castilla" i tornar als temps feliços en que la pàtria era patrimoni dels partits de torn que feien ço que volien i els convenia.

Les esquerres, en veure que en Cambó endegava l'Hisenda i procurava proveir-la de diners, començaren a bellugar-se, i ara sols esperen que's voti una fórmula qualsevol de pressupost per assaltar el poder, encara que no els caldrà fer-ho perquè En Sánchez Guerra els aplanà el camí amb un zel sorprenedor.

Pobre Espanya i pobra Catalunya! Però no és pas aquesta l'hora dels planys, sinó dels fermes propòsits i de les actuacions plenes de eficàcia.

PELS FAMOLENCS RUSSOS

Donatius rebuts a nostra Administració a favor dels famolencs russos, els quals han estat tramesos a la Secretaria de Cambra del Bisbat.

R. Rucabado, 15 ptes.; E. Casadevall, 15 ptes.; R. Albó, 50 ptes.; V. Pla i Deniel, 50 ptes.; un amic de Tàrrega, 15 ptes.; J. P. 5 ptes.; F. Manich, 10 ptes.; J. V., 3 ptes.; J. C., 1 pta.; J. B., 3 ptes.; R. V., 1 pta.; J. J., 1 pta.

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

La Virgen de Avila — Carta pastoral del Ilmo. y Rodmo. Dr. D. Enrique Pla y Daniel, Obispo de Avila — a sus diocesanos con motivo del tercer centenario de la canonización de Santa Teresa de Jesús. — Avila. — Tipografía Senén Martín. — Tomàs Pérez, 14. — 1922.

El món està veient en els actuals temps a quins extrems de vida antihumana, de crims, de lluites, de misèria i de ruïna de tota civilització condueix una concepció materialista de la vida; i una forta reacció en tots els països torna a reconèixer els supremes valors espirituals.

Com a sublim encarnació d'aquests valors, ens presenta, el venerable prelat abulense i estimadíssim ex Director d'Acció Popular, A Santa Teresa de Jesús, aprofitant l'ocasió que li ofereix la commemoració del tercer centenari de la canonització de Santa Teresa de Jesús. Molt oportunament recorda que per ço en la Roma eterna, capital del món cristià, on es parla tota llengua i hi tenen representació tots els poders de la terra, s'alça en la Basílica Vaticana la imatge de la Verge d'Avila amb la següent aurea inscripció: *Mater spirituum*. Mare dels espirituals.

Tota la carta vessa amor i devoció exquisida a Santa Teresa de Jesús, l'heroïna més il·lustre del nou testament, excepció feta de la benaventurada sempre Verge Maria. Ella (Santa Teresa) és la Doctora mística que amb la solidesa d'enteniment no ja d'home, sinó d'àngel, ens dona a beure el nèctar suavíssim de la sabiduria divina amb candorosa simplicitat i gràcia femenines. "No hi ha cap dona de cap nació que pugui comparar-se a l'admirable filla d'Avila, ha dit A. Frederic Schack. Serien necessàries innumerable eternitats, ens diu P. Faber, per a pagar a Déu la mercé més estimable que ens ha otorgat

donant-nos així a nosaltres com a la seva Església, la Seràfica Mare Santa Teresa de Jesús.

El sumari de tan bellíssima pastoral és el següent:

I

Utilitat de recordar els exemples i ensenyances dels avant passats gloriosos. — Glòries d'Avila. — La major, ésser breçol de Santa Teresa de Jesús.

II

Exemples i ensenyament de Teresa de Jesús per als nens. — Per a les donzelles. — Per als pares. — Per a les religioses. — Valor de l'estat religiós i sacerdotal. — Felços dels pares que tenen fills religiosos o sacerdots. — Necessitat de fomentar les vocacions sacerdotals. — Pregària per a les mateixes.

III

Exemples y ensenyaments de Teresa, per a tots els cristians. — Fe i amor a la Església, als Sagraments i litúrgia, al catecisme, als Sants Evangelis. — Confiança en Déu i serenitat d'ànim. — Amor a Déu, a la perfecció, el Santíssim Sagrament, al pròxim i a la veritable vida que es la eterna.

IV

Utilitat i delectació de la lectura dels escrits de Teresa de Jesús. — Elogi dels mateixos i de la Santa. Exhortació especial als sacerdots. — Manament a les religioses de clausura de la Didsessi d'Avila. — Teresa de Jesús, la Santa de la raça castellana. — La mare dels espirituals. — Com devem celebrar el tercer centenari de la seva canonització. — Pregària a Santa Teresa de Jesús.

CATALUNYA SOCIAL en bibliografiar tan devota pastoral, recomana als seus lectors que adquireixin la mateixa, i es congratula que precisament sigui un Bisbe català, qui tan bellament exalti la filla d'Avila mes excelsa, la mes genuïna representant de la raça castellana.

F. MANICH

D'ací d'allà

En quant els detinguts governatius es trobaren en llibertat s'apressaren a reunir-se per tal de tractar de la reconstitució en ferm, i sobre tot de l'orientació, del tristement cèlebre Sindicalisme.

I a les primeres paraules es dibuixaren quatre úniques tendències: La dels que no creuen en els sindicats i si en el partit obrer, amb la intervenció a les públiques corporacions i les ganguetes de les actes; la dels sindicalistes purs, a base de sindicats professionals, econòmics i apolitics; la dels comunistes; i el anarquistes.

No sabem quina es la fracció que compte amb més adeptes, però el que ens consta de bona tinta es que malgrat el ser el garfet anarquista el més raquític, tots els altres tenen por de bellugar-se per por als companys *unics*.

Es veu que *unanimement* ja saben com les gasten.

Llegim a un periòdic belga ço que segueix:

"Un cine de Lieja ha inaugurat una sala-brequil. Perfectament! A una dependència de l'establiment, una espècie de guardarrobes, mitjançant una contrasenya numerada, les dames aficionades a les películes, deixen els infants amb l'etiqueta agafada als bolquers, talment com si es tractés d'un bastó o un paraiguaes."

Vet aquí una bella manera de compaginar l'amor i els deures maternals amb les altes abstraccions de la ciència cinematogràfica per sèries.

Tot son episodis!

"La Lucha Social" setmanari sindicalista, revolucionari, diu el sots títol, en parlar de la tragèdia de la fam que es desenrotlla a la trista Rússia, se li acut fer literatura cursi i burgesa i encapçala un article: "La cançó del dolor".

Justament; per cançons estan els pobres russos!

Més valdria que els seus companys lleidatans i revolucionaris els enviessin menjà però es veu que per socorre'ls son bastant cançoners.

La premsa ha parlat aquests dies de l'afusellament de l'empresonament de l'anarquista Vil-

kens, l'agent comunista, un ser engarxolat per haver robat una maleta.

Aquests homes d'idees avençades tenen degades uns capricis més infantils...

La Comissió de govern interior del Congrés, en la qual figura el senyor Lerroux, ha acordat que no es podrà penetrar a l'edifici si no es ve, al menys, vestit de fosc.

Es veu que D. Alexandre ja no es recorda de quan anava de *rayadillo*, i amb un *jipi* amb la bandera espanyola.

A Gallarta, zona minera de Bilbao, ha ocorregut una col·lisió entre socialistes i comunistes de la qual han resultat quatre morts.

A Barcelona tornen les agressions dels del Sindicat A als del B.

I per això parlen tant els obrers d'obrerisme?

Els delegats russos a la Conferència de Gènova s'han ben lluit.

Els anaven disposats a fer una miqueta de propaganda bolxevista per terres italianes, però al mateix temps temien que el faxistes no els ho permetrien amb arguments contundents.

Llavors se els acut demanar la seguretat personal al govern italià, i àdhuc emportar-se policia soviètica. I ara es troben que de tan vigilats no es poden bellugar.

Demanen la xacolata al dematí i resulta que la cambrera és un *carabinieri* disfressat...

El governador de Barcelona, que, com tot home, està rodejat dels tres enemics de l'ànima, ha lograt treure-se'n un de sobre: la *carn*.

En canvi als pobres governats ja fa temps que ens atormenta, perquè es molt dolenta.

D'Annunzio s'ha fet sindicalista i serà el cap del moviment.

Fa quatre dies era irredentista i patrioter, i també el cap, encara que un mal cap.

D'Annunzio és com aquell polític espanyol ja difunt que en tot moment volia sobressortir i hauria desitjat als enterraments ser el mort; als bateigs, la criatura, i als casaments, la nuvia.

La premsa d'Itàlia ha posat a discussió el tema de si Txitxerin, el cap de la delegació russa a Gènova, es morfíndian o cocainòman.

El *maitre d'hotel* assegura que es omnívor i bastant fart.

Noticiari

—Durant el passat mes de març, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut, per imposicions, la quantitat de 13.178.873 pessetes, i ha pagat, per reintegres d'estalvi, capitals diferits reservats i termes mensuals de pensió, 11.234.192 pessetes, havent obert 3.459 llibretes noves. De les imposicions han correspost a l'Oficina Central de Barcelona, 7.197.904 pessetes, i a les Sucursals, 5.980.969.

El 31 de març, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, tenia vigents 222.954 llibretes amb un ròssec a favor seu de 128.226.666 pessetes, distribuïdes per províncies en la forma següent:

Barcelona, 92.870.596 pessetes; Girona, 14 milions 293.501; Lleyda, 13.604.885; Tarragona, 7.196.826, i Balears, 260.858 pessetes.

La mateixa entitat inaugura molt prompte tres noves Sucursals a les poblacions de Sabadell, Sallent i Sant Joan de les Abadesses.

—Segons un avenç estadístic fet pel Consell Suprem d'Emigració, durant l'any 1921 emigraren 62.527 espanyols, cosa notable atenent que l'any anterior emigraren 147.918. Seria curiós esbrinar les causes d'aital diferència.

—Ha començat a funcionar en els Dispensaris de l'Institut de la Dona que Treballa, organització femenina de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, la secció de Dermalogia (malalties de la pell), a càrrec del Doctor Boada, els dilluns, d'onze a dotze del matí.

—La lluita contra la Mortalitat Infantil prepa-
ra el segon "Concurs de Bebés", el qual presidirà probablement la Reina, presidenta de la simpàtica entitat social.

—La "Asociación Nacional del Magisterio Primario" ha acordat organitzar un Congrés d'Educació Hispano-Americà.

—La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis prepara l'octau Homenatge a la Vellesa com tots els anys a molts pobles de Catalunya.

—A Mataró, una de les poblacions de Catalunya, i adu-
c d'Espanya, en què el moviment social té més pràctiques i cabals aplicacions, gràcies al Doctor Valdé, està donant aquest admirable home d'acció social unes Conferències al Círcol Catòlic d'Obrers que criden amb justícia

l'atenció de tots els mataronins il·lustrats. La última versà sobre el "Obrer pare" i fou notabilíssima.

—L'Assamblea de Patronats d'Obrers de Catalunya celebrada a Montserrat obtingué un gros èxit. Hi varen acudir 32 entitats amb un contingut de 1.340 obrers. Quan totes elles assistiren a la Comunió general i als actes piadosos i socials que tingueren lloc. Una làpida commemorativa recordarà al frontespici de l'Església aquest acte, que tindrà falagueres com seqüències.

—L'última collita de blat, a Espanya, donà la quantitat de 39.503.725 quintals mètrics. Es una de les bones que han registrat des de l'any 1916, que va sobrepassar la xifra de 41 milions.

—Segons estadística publicad pel Ministeri de Gràcia i Justícia en el transcurs d'un any han passat pels Tribunals 1.144 nois de 9 a 14 anys, 4.135 jovenets de 15 a 17 i 13.129 joves de 18 a 22.

—La Federació Agrícola Catalana Balear organitza un Congrés Agricol que es celebrarà a Sant Sadurn de Noia els dies 4, 5 i 6 del proper mes de Juny, en commemoració de les bodes de plata de la fundació d'aquesta entitat. Al propi temps hi haurà una Exposició regional de vins, dels seus productes i dels seus derivats. Amb dos actes prometen ésser de debó importants.

—El servei de Odontologia (dentista) que a crrec del Dr. D. Ramón Bofill, hi ha instalat en els dispensaris de l'Institut de la Dona que Treballa, organisme de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, a fi de poder atendre les moltes persones que utilitzen aquest servei, s'ha fixat més número d'hores, quedant aquestes ampliades a tots els dies feiners de set-a vuit de la nit, exceptuant els dimarts.

—L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre Llauredó reclama, del Govern la deguda protecció al carbó vegetal del país, per quant els carbons vegetals de França, temps ha, i d'Itàlia ara recentment, arriben als nostres mercats més mòdics per falta de protecció als nostres carbons en l'Aranzel i el benefici que obtenen els importadors cobrant en pessetes lo que paguen en francs o lires.

—El Govern anglès ha dissolt el cos de policia integrat per dones, creat durant la Gran Guerra, no perquè ho fassin malament, sinó per raó d'economies.

LLET CONDENSADA

PROVEU-LA

UNA

VEGADA

ES LA

MELLOR

MARCA

“LA LECHERA”

SERVICIOS DE LA COMPAÑÍA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 15 de cada mes, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salida de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4 y de Cádiz el 7, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

—Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin hilos.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.º 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—Mecanografía.—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas inclusas la Banca y Bolsa.—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles.—Clases especiales para señoritas.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial.—Lenguafonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneo A. G.—Eduic. Granados, 40, Barcelona